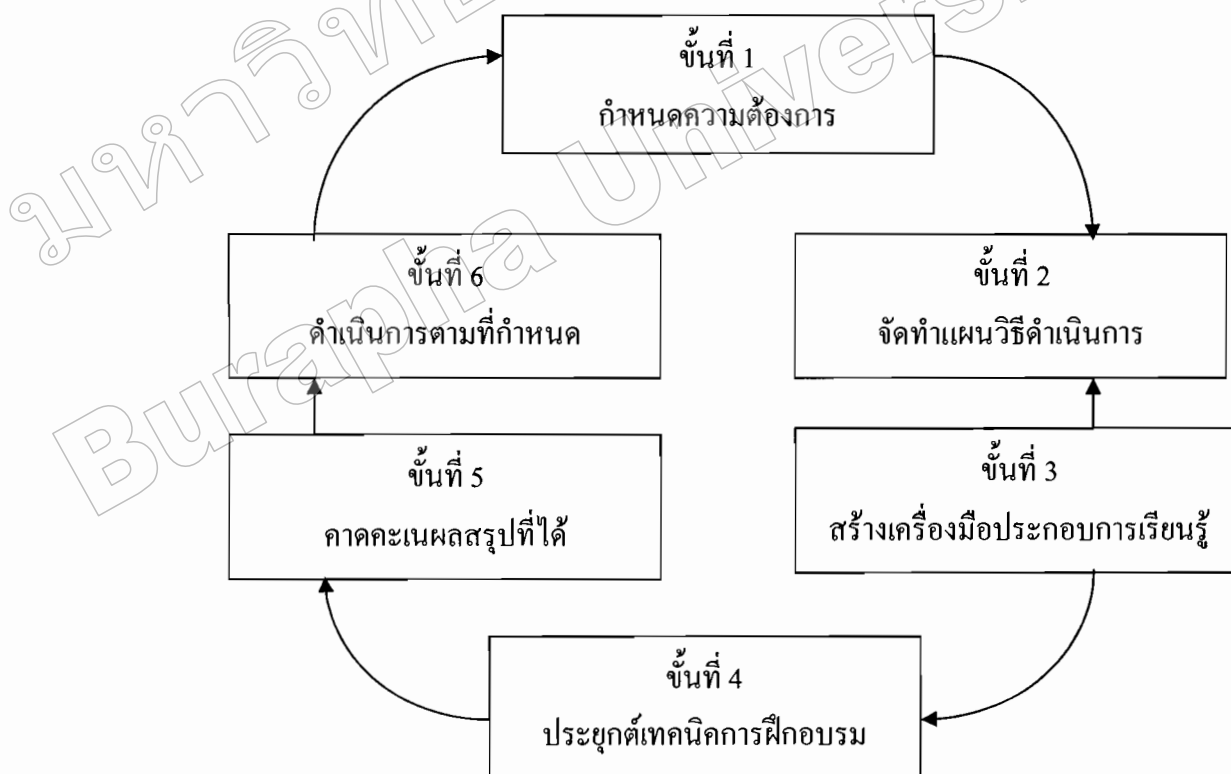

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือประกอบการเรียนรู้ (Produce Learning Tools) สร้างเครื่องมือการอบรมทั้งหมดและส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรม เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ โสตทัศน เครื่องช่วยฝึกปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 ประยุกต์เทคนิคการฝึกอบรม (Apply Training Techniques) ออกแบบการฝึกอบรมที่มั่นใจว่าจะประสบผลสำเร็จเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ

ขั้นที่ 5 คำนวณผลที่ได้ (Calculate Measurable Results) ตรวจสอบการฝึกอบรมความสำเร็จของกิจกรรมการฝึกในการเสริมสร้างทักษะปฏิบัติ และออกแบบการฝึกใหม่ ขั้นที่ 6 ดำเนินการตามที่กำหนด (Track ongoing follow - through) จัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ

ขั้นที่ 6 ดำเนินการตามที่กำหนด (Track ongoing follow - through) จัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ

ภาพที่ 19 แบบจำลอง The High-IMPACT Training Model (Chang, 1998, p. 15)

สรุปได้ว่า รูปแบบการฝึกอบรมในแต่ละแนวคิดนั้นมีกระบวนการฝึกอบรมที่เหมือนกัน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นกิจกรรมก่อนการฝึกอบรม (Pre - Implementation) ซึ่งครอบคลุมถึงกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ต้องเตรียมการล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการฝึกอบรม เช่น การประเมิน

ความจำเป็น การวิเคราะห์งาน การออกแบบหลักสูตร การเตรียมการเพื่อทดลองฝึกอบรม ขั้นตอนที่สองเป็นกิจกรรมระหว่างการศึกษา (During Implementation) รวมไปถึงกิจกรรมทางด้านวิชาการ เทคนิคการฝึกอบรม การจัดบันทึกผลการดำเนินการ และขั้นตอนสุดท้ายเป็นกิจกรรมหลังการฝึกอบรม (Post - Implementation) ครอบคลุมขั้นตอนที่จำเป็น ได้แก่ การจัดทำรายงานหลังเสร็จสิ้น การอบรม การติดตามผลภายหลังการอบรม การทบทวนเพื่อการปรับปรุง และการวิจัยเพื่อสร้าง นวัตกรรมสำหรับการฝึกอบรม การดำเนินการจัดอบรมต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นกำหนดการอบรม เนื้อหา กิจกรรม และสื่อสำหรับการอบรม รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยากร ผู้ดำเนินการจัดอบรม การวางแผน และการเตรียมการที่ดีจะช่วยให้สามารถดำเนินการ จัดอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ นอกจากนี้ การประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกอบรมเป็นอีกองค์ประกอบที่ช่วยให้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการฝึกอบรมทั้งในระหว่างดำเนินการ และการฝึกอบรมในอนาคตต่อไป

7. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติงาน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและคุณลักษณะที่จำเป็นได้ตามความต้องการของ องค์กรหรือหน่วยงานเนื่องจากการฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมา นั้นจึงเป็น รูปแบบที่ประยุกต์และปรับปรุงจากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโดยทั่วไปให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และสนองความต้องการความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและสังคม โดยมีความคาดหวังผลที่ได้ จากการฝึกอบรมทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นการพัฒนา หลักสูตรทั้งระบบ ทั้งด้านการสร้างหรือร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล หลักสูตรด้วย (สมชาติ กิจจรยง, 2544, หน้า 45) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อ การฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างหลักสูตร คือ

1. ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น ซึ่งหมายถึง สภาพการณ์หรือปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จของงานที่ต้องแก้ไขด้วยการฝึกอบรมและความต้องการฝึกอบรม
2. ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักการและเหตุผล หมายถึง การนำความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ทำการเรียบเรียงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องดำเนินการฝึกอบรมหรือสร้างหลักสูตร ซึ่งควรประกอบด้วย สภาพที่พึงประสงค์ สภาพที่อยู่ในปัจจุบัน ปัญหาและผลเสียที่เกิดขึ้น ความพยายามในการแก้ปัญหา ความจำเป็นที่ต้องแก้ปัญหาด้วยการฝึกอบรม

3. ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่กำหนดว่าในโครงการฝึกอบรมนั้นจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ไปในลักษณะใดจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการจำเป็นของหน่วยงานได้

4. ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์งาน หมายถึง การจำแนกหน้าที่และชิ้นงานในตำแหน่งเพื่อระบุวิธีการทำงานย่อยของแต่ละชิ้นงาน มีขั้นตอนอย่างไร หรือต้องทำอะไรบ้าง และต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ใดบ้าง

5. ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดหัวข้อวิชา ซึ่งหมายถึง เนื้อหาสาระในลักษณะเดียวกันของเรื่อง ที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถ

6. ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์หัวข้อวิชา เป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในลักษณะอย่างไร

7. ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดหลักการทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นการกำหนดว่าภายในวิชานั้นต้องใช้ทฤษฎี แนวคิด และหลักการอะไรบ้าง

8. ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดวิธีการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ขั้นตอนที่ 9 การกำหนดระยะเวลาของหัวข้อวิชาและหลักสูตร ทั้งระยะเวลาของหัวข้อวิชาระยะเวลาของหลักสูตร

10. ขั้นตอนที่ 10 การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

11. ขั้นตอนที่ 11 การเรียงลำดับหัวข้อวิชาและการกำหนดการฝึกอบรม เป็นการกำหนดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งส่วนย่อยและส่วนรวมทั้งหมด

12. ขั้นตอนที่ 12 การกำหนดวิธีการติดตามผล หมายถึง การตรวจสอบหลังการฝึกอบรมระยะหนึ่งว่า ผู้ที่อบรมไปแล้ว สามารถนำเอาความรู้ หมายถึง เจตคติ และความชำนาญที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติงานได้จริงเพียงใด

เช่นเดียวกับแนวคิดเกี่ยวกับกับการออกแบบการฝึกอบรมในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติ โดย เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เสนอความคิดให้เกิดการพัฒนาการตามขั้นตอน ซึ่ง (Silberman, 1998, pp. 15 - 16) ได้เสนอรูปแบบไว้ดังนี้

1. ประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Assess the Need for Training and the Participants) เป็นการตัดสินใจถึงความจำเป็นของผู้ที่จะเข้ารับการอบรม เป็นการประเมินในก่อนการเริ่มต้นของการฝึกอบรม ซึ่งช่วยให้สามารถวางแผน ออกแบบ กระบวนการ และการปรับปรุงหรือเตรียมการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ทั่วไป (Set General Learning Goals) เป็นการวิเคราะห์ และแยกแยะสมรรถภาพการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นเป้าหมาย อธิบายความต้องการ ทางด้านการสร้างความตระหนักรู้ด้านเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ และการสร้างพฤติกรรมใหม่ การแก้ปัญหาในชีวิตจริง และการนำไปใช้ในหน้าที่การงาน

3. ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ (Specify Objectives) โดยการระบุให้สอดคล้อง และครอบคลุม ไปถึงชนิดของการเรียนรู้ที่ต้องการ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์ตาม ที่คาดหวัง จุดประสงค์เป็นเครื่องมือสำหรับการจัดการ การตรวจสอบ และการประเมินผลการ ฝึกอบรม

4. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (Design Training Activities) เป็นการกำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องสร้าง โครงร่าง ทั้งวิธีการและรูปแบบของ กิจกรรมที่ จำเป็นต่อจุดประสงค์ใน โปรแกรมการฝึกอบรม

5. เรียงลำดับความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรม (Sequence Training Activities) โดยการตัดสินใจกิจกรรมใดควรเริ่มต้น หรืออยู่ตอนสิ้นสุด โปรแกรมปรับกิจกรรมเพื่อให้แผนการ ที่วางไว้คล่องตัวมากขึ้น

6. เริ่มปฏิบัติการตามแผนการรายละเอียดทั้งหมด (Start Detail Planning) กำหนดวิธีการ ปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน เวลา ข้อเสนอแนะหรือข้อเสนอแนะจุดสำคัญและการสอน วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และวิธีการจบการฝึกอบรม

7. ทบทวนรายละเอียดเกี่ยวกับการออกแบบ (Revise Design Details) ปฏิบัติตาม แผนการ ที่วางไว้และทบทวนประสบการณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ต้องปรับปรุงหรือติดตามงาน หรือขั้นตอน ใดบ้าง ดัดสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ ปฏิบัติไม่ได้หรือบกพร่องออก

8. ประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรม (Evaluate the Total Result) โดยการตรวจสอบ ผลการฝึกอบรมว่าเป็นไปตามเป้าหมาย จุดประสงค์หรือผลที่คาดหวังไว้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบหรือปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ต่อไป แนวคิด การฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้น ไม่แตกต่างจากแนวคิดของนักการศึกษาไทยที่ระบุว่าขั้นตอน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน 6 ขั้นตอนดังนี้ (สมคิด บางโม, 2544, หน้า 18 - 19; ทวีป อภิสัทธ์, 2538, หน้า 28 - 29; กุลยา ดันติผลาชีวะ, 2537, หน้า 36 - 37; ชูชัย สมितिไกร, 2542, หน้า 29 - 41)

8.1 การประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นงานขั้นแรกของการฝึกอบรมที่ สำคัญมาก เพราะก่อนจะใช้วิธีการฝึกอบรมผู้จัดฝึกอบรมจะต้องศึกษาว่าปัญหาที่อะไร สาเหตุเกิด จากสิ่งใด หรือต้องการพัฒนานุเคราะห์ไปในแนวทางใด ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดฝึกอบรมได้ตรงจุด การประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรม ช่วยให้จำแนกปัญหาได้ชัดเจน สามารถออกแบบ การฝึกอบรมเพื่อบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ ได้อย่างแท้จริง

8.2 วางแผนพัฒนาการฝึกอบรม ดำเนินการ โดยนำข้อมูลการประเมินความจำเป็นมา ลำดับ ความสำคัญก่อนหลัง โดยพิจารณาสาเหตุ ความเร่งด่วนของปัญหา ระยะเวลา งบประมาณ นโยบาย และเป้าหมายขององค์กร จากนั้นจึงจัดทำแผนพัฒนาการฝึกอบรม ทั้งแผนแม่บทและ โครงการ โดยละเอียด

8.3 สร้างหลักสูตรฝึกอบรม ให้ครอบคลุมความจำเป็นในการฝึกอบรม และสัมพันธ์ กับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น เวลา งบประมาณ วิทยากร เนื้อหาสาระ จะต้องสนองตอบจุดประสงค์ มีวิธีการฝึก อบรมและรูปแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เข้าอบรมสามารถ สร้างการเรียนรู้ ได้ตรงตามจุดประสงค์ภายในเวลาที่กำหนด

8.4 จัดทำโครงการฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล เป้าหมาย วิธีการ สถานที่ เวลา วิทยากร งบประมาณ ตลอดจนเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรม

8.5 ดำเนินการฝึกอบรม โดยเตรียมความพร้อมในทุกด้านเพื่อความมั่นใจในการ ดำเนิน การฝึกอบรม การฝึกอบรมที่ดีต้องมีความคล่องตัว มีบรรยากาศของการเรียนรู้ มีความเป็น กันเอง

8.6 ประเมินผลการฝึกอบรม ทำได้หลายวิธีทั้งการทดสอบ การตรวจผลงาน การสังเกต พฤติกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการประเมิน

สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่ดีนั้นต้องเป็นหลักสูตรที่มุ่งตอบสนองความคาดหวังของ หน่วยงานเป็นหลัก กล่าวคือ ผู้รับการอบรมมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย แนวทางและภารกิจ ที่ต้องปฏิบัติมีกระบวนการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม นอกจากนี้การฝึกอบรมที่ดีต้องเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับ การปฏิบัติงาน เช่น บรรยากาศในการทำงานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรและการดำรงชีวิตใน สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างวัฒนธรรมและเห็นความสำคัญสำหรับการพัฒนาคน เพื่อประโยชน์ ต่อหน่วยงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสังคม นอกจากนี้ควรมีการสะท้อนผลจาก การปฏิบัติงาน มี กระบวนการนิเทศและติดตามอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีกระบวนการวัดและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

ช่วงต้นทศวรรษที่ 1970 ศาสตราจารย์ David C. McClelland แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้พัฒนาแบบทดสอบมาชุดหนึ่ง เพื่อใช้วัดทัศนคติ และนิสัยอะไรบางอย่างที่ผู้ประสบความสำเร็จมี และคนที่ไม่ประสบความสำเร็จไม่มี (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547, หน้า 9) และจากการวิจัยพบว่า ประวัติ และผลลัพธ์ทางการศึกษาเด่นของบุคคลไม่ได้เป็นปัจจัยที่ชี้วัดว่าบุคคลนั้น ๆ จะประสบ

ความสำเร็จในหน้าที่การงานเสมอไปหากต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะอื่น ๆ อาทิ เช่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นต้น

ปี 1994 Gray Hamel and C. K. Prahalad เขียนหนังสือ Competing for the Future ได้เสนอสิ่งที่เรียกว่า “Core Competencies” ความสามารถหลักของธุรกิจ โดยระบุสิ่งเหล่านี้เท่านั้นที่จะทำให้ธุรกิจ ชนะในการแข่งขัน และเป็นสิ่งที่คู่แข่งไม่อาจลอกเลียนแบบได้ต่อมาได้มีการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในงานการบริหารบุคคลหน่วยงานราชการของสหรัฐอเมริกามากยิ่งขึ้น โดยกำหนดปัจจัยด้านพื้นฐานว่า ในตำแหน่งหนึ่งนั้นจะต้องมีพื้นฐานทักษะ ความรู้และความสามารถ หรือพฤติกรรมใดบ้าง และอยู่ในระดับใดจึงจะทำให้บุคลากรนั้นมีคุณลักษณะที่ดีมีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูง และได้ผลการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การ หลังจากนั้นแนวคิด Competency ได้ขยายผลมาทางภาคธุรกิจเอกชนของสหรัฐอเมริกามากยิ่งขึ้น สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่ธุรกิจอย่างเห็นได้ผลได้ชัดเจน โดยในปี ค.ศ. 1998 นิตยสาร Fortune ฉบับเดือนกันยายน ได้สำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารระดับสูง 4,000 คน จาก 15 ประเทศ พบว่า องค์การธุรกิจชั้นนำได้นำแนวคิดนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารมากถึง ร้อยละ 67 และจากการสำรวจของบริษัทที่ปรึกษาด้านการจัดการชื่อ Bain and Company จาก 708 บริษัททั่วโลก พบว่า Core Competencies เป็น 1 ใน 25 เครื่องมือบริหารสมัยใหม่ที่บริษัทนิยมนำมาใช้ปรับปรุงการจัดการ ที่ได้รับความพึงพอใจสูงสุด เป็นอันดับ 3 รองจาก Corporate Code of Ethics and Strategic Planning (จรัมพร ประถมบูรณ์, 2547)

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดเรื่อง Core Competency มาใช้ในองค์การที่เป็นเครือข่ายบริษัทข้ามชาติชั้นนำก่อนที่จะแพร่หลายเข้าไปสู่บริษัทชั้นนำของประเทศ เช่น เครือปูนซีเมนต์ไทย ซินคอปอเรชั่น ไทยธนาคาร ปตท. เป็นต้น เนื่องจากภาคเอกชนที่ได้นำแนวคิด Competency ไปใช้และเกิดผลสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดเจน ดังเช่น กรณีของเครือปูนซีเมนต์ไทยมีผลให้เกิดการตื่นตัวโดยให้มีการนำแนวคิดนี้มาใช้ในการพัฒนาข้าราชการพลเรือนโดยระยะแรกได้ทดลองนำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยยึดหลักสมรรถนะมาใช้ในการสรรหาผู้บริหารระดับสูงในระบบราชการไทย และกำหนดสมรรถนะของข้าราชการที่สรรหาในอนาคต (จรัมพร ประถมบูรณ์, 2547)

ความหมายของสมรรถนะ (Competency)

Competency หากแปลเป็นภาษาไทยหมายถึง ความสามารถ ศักยภาพหรือสมรรถนะ (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547; อภรณ์ ภูววิทย์พันธุ์, 2547) ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านทั้งในและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายสมรรถนะไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของคำว่า “สมรรถนะ” หมายถึง ความสามารถ หรือการมีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การจับทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ โดยใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถ ที่บุคคลหนึ่งพึงมี สามารถแสดงออกให้เห็นพฤติกรรมทางความรู้ เจตคติ และการกระทำที่ดี

วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541) ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถ ความมีอำนาจหรือความพอเพียงในการปฏิบัติกิจกรรมของตนด้วยความชำนาญตามประสบการณ์ ที่ได้รับมา และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมได้อย่างเพียงพอ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, หน้า 9) สรุปความหมาย Competency จากนักวิชาการ หลายท่านไว้ว่า Competency มีความหมายได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 Competency หมายถึง บุคคล ลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทักษะ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) และอุปนิสัย (Trait) ส่วนกลุ่มที่ 2 Competency หมายถึง กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) หรือเรียกกันว่า KSAS ซึ่งสะท้อนให้เห็น จากพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัด และสังเกตได้

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2547, หน้า 22) ให้ความหมาย Competency เป็นตัวกำหนด รายละเอียดของพฤติกรรมการแสดงออกเป็นการตอบคำถามว่า “ทำอะไรที่จะทำให้งานที่ได้รับ มอบหมายประสบความสำเร็จ” มากกว่าการตอบคำถามว่า อะไรเป็นสิ่งที่หัวหน้างานคาดหวังหรือ ต้องการ แบ่งออกเป็น 3 มุมมองคือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes)

Good (1973) ให้ความหมายคำว่า “สมรรถนะ” หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการประยุกต์หลักเทคนิค และวิธีการในสาขาที่ปฏิบัติให้เข้ากับสภาพการณ์ที่ปฏิบัติจริง

McMullan (2003) ให้ความหมายว่า เป็นการปฏิบัติที่ต้องวัดด้วยพฤติกรรม การปฏิบัติงาน (Behavior) หรือความสามารถที่แสดงให้เห็นด้วยเครื่องชี้วัดของสมรรถนะ มีความเห็นว่าการปฏิบัติร่วมกัน (Generic) และเป็นแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถที่ องค์กรรวมของความรู้ ทักษะ ทักษะ (Attitude) การปฏิบัติงาน และระดับความพอใจ (Holistic)

Kelly (1998) ให้ความหมายคำว่า “สมรรถนะ” หมายถึง การที่บุคคลแสดงออกถึง ความสามารถในการเลือกใช้ทักษะในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า “สมรรถนะ” หมายถึง การแสดงออกของบุคคลถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติในการกระทำหรือการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพตามความคาดหวังของบุคคลอื่น

ประเภทของสมรรถนะ

Competency แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547, หน้า 10 - 11)

1. Core Competency หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวม ที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้
2. Job Competency หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัย ที่จะช่วยส่งเสริมให้คน ๆ นั้นสามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่ง นั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน
3. Personal Competency หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อ และอุปนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

รูปแบบของสมรรถนะอาจมีหลายแบบ แต่ที่สามารถมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดสมรรถนะของวิชาชีพครูได้ง่าย เหมาะสมกับลักษณะงานของโรงเรียน คือ รูปแบบของ McMullan (อ้างถึงใน เพ็ญจันทร์ แสนประสาน, 2548, หน้า 71 - 106)

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะหลักขององค์กรที่ทุกหน่วยงานต้องถือเป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร
2. สมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) เป็นสมรรถนะของแต่ละวิชาชีพจะกำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชาชีพว่าบุคคลในวิชาชีพนี้ควรมีสมรรถนะหรือคุณลักษณะอย่างไร
3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical Competency) เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานตามลักษณะเฉพาะแต่ละกิจกรรมในการปฏิบัติการวิชาชีพครูมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในวิชาชีพ

ในการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูที่พึงประสงค์สำหรับนิสิตปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการบูรณาการแนวคิดสมรรถนะทั้ง 3 ประเภท เนื่องจากการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จะต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติ ในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย และต้องดึงสมรรถนะที่โดดเด่นของตนเองช่วยส่งเสริมในการสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครู

การกำหนดสมรรถนะ

สมรรถนะ คือ การผสมผสานคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะคิด คุณค่า และทักษะเข้าด้วยกันเพื่อการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิด

และการตัดสินใจที่ชาญฉลาดในวิชาชีพ McMullan (2003) และสำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กล่าวถึงที่มาของสมรรถนะว่าเป็นข้อมูลความรู้ที่บุคคลในสาขาต่าง ๆ ความเชี่ยวชาญชำนาญพิเศษในด้านต่าง ๆ บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่น (Social Role) ความรู้สึก นึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ และคุณค่าของตน (Selfimage) ความเคยชิน พฤติกรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบใดแบบหนึ่ง (Traits) และการจินตนาการ แนวโน้มวิธีคิด วิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติของคน (Motives) ในวิชาชีพครูประกอบไปด้วยบุคลากรหลายระดับ สมรรถนะของวิชาชีพครูแต่ละระดับจึงแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นการกำหนดสมรรถนะจึงควรเป็นหน้าที่ของผู้ใช้ในกลุ่มวิชาชีพนั้น ๆ การได้มาซึ่งสมรรถนะวิชาชีพมีหลายวิธีแล้วแต่จะเลือกใช้ตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2537)

1. การกำหนดสมรรถนะโดยการประเมินความต้องการ และหรือความจำเป็น (Needs Assesment) โดยการศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้ นักศึกษา และนโยบายต่าง ๆ ถึงความต้องการให้มีการจัดเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถทำงานอะไร ต้องมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอย่างไร ในทางวิชาชีพครูหมายถึง ความรู้เกี่ยวกับงานที่ครูจะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่การสอน
2. การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการจำแนกเนื้อหาและเป้าหมายของงานให้อยู่ในรูปของงานที่ต้องปฏิบัติ หรือต้องเรียนรู้แล้วแจกแจงในรายละเอียดของแต่ละงานให้เป็นระดับย่อยมากที่สุด การวิเคราะห์งานจะช่วยให้ในการกำหนดงานที่ต้องการจะให้เกิดแก่ผู้ปฏิบัติในรายละเอียด
3. การวิเคราะห์กิจกรรมของผู้ปฏิบัติของวิชาชีพ โดยการเก็บข้อมูลจากกิจกรรมการปฏิบัติในงานประจำจากการสังเกต โดยใช้ผู้ร่วมงาน หรือผู้อื่น
4. การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์สมรรถนะอย่างเป็นระบบ (Systemic Competency Analysis) หมายถึง เทคนิคการกำหนดสมรรถนะ หรือเป้าหมายที่พัฒนามาจากระบบการวิเคราะห์ตามปกติ ด้วยการจำแนกเนื้อหาของงานออกเป็นหน่วยย่อย เป็นรูปแบบชัดเจน เช่น การวิเคราะห์ตัวประกอบ
5. การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment) การใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มในการตัดสินใจแจกแจงพฤติกรรมของนักปฏิบัติการวิชาชีพว่า ผู้มีสมรรถนะในวิชาชีพนั้นจะต้องมีความรู้เรื่องอะไรบ้าง มีทักษะที่ต้องการ และจะต้องมีทัศนคติทางวิชาชีพอะไรบ้าง ผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาตัดสินใจว่า

5.1 ความรู้ และทักษะใดจำเป็นต่อการปฏิบัติ

5.2 เรียงลำดับความสำคัญมากน้อยของความรู้ และทักษะเหล่านั้น เช่น จำเป็นที่ต้องการแต่ไม่จำเป็น เป็นประโยชน์แต่ไม่ควรกำหนดให้ต้องมี และไม่สำคัญ

5.3 ระบุตัวประกอบเฉพาะเจาะจงภายใต้หัวข้อเรื่องเหล่านี้

5.4 ควรให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวประกอบเหล่านั้น และกำหนดระดับสมรรถนะที่นักปฏิบัติการวิชาชีพควร ได้แสดงออกในแต่ละเรื่อง

6. การศึกษาสภาพความเป็นจริงในสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

7. การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตามหลักการทางทฤษฎี

สรุปได้ว่าการกำหนดสมรรถนะเป็นการสร้างความชัดเจน ซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่การสร้างกิจกรรมในการปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ แต่สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ จะต้องเกิดบนพื้นฐานของความเป็นจริง ดังนั้นการกำหนดสมรรถนะของแต่ละวิชาชีพให้ชัดเจนได้นั้นจะต้องทำการศึกษาอย่างเป็นระบบ และจะต้องเกิดบนพื้นฐานของความเป็นจริงอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ และความต้องการของสังคม จึงจะสามารถกำหนดสมรรถนะและสร้างกิจกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ และก่อให้เกิดการพัฒนาผลงานอย่างสมบูรณ์

ประโยชน์ของการศึกษาสมรรถนะ

สมรรถนะหรือ Competency มีประโยชน์ ดังนี้ (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547, หน้า 11 - 16)

1. ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่ง Competency ที่เป็นหลักนั้นสามารถช่วยในการสร้างกรอบแนวคิด พฤติกรรม ความเชื่อ ทักษะคติของคนในองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร และ Core Competency เปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยาให้เป้าหมายต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายได้ดีและเร็วยิ่งขึ้น

2. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Corporate Culture) ได้แก่

2.1 ช่วยสร้างกรอบการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในองค์กร โดยรวมให้ไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมขององค์กรได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4 ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรตามธรรมชาติที่ไม่พึงประสงค์

3. เป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์

3.1 การคัดเลือกบุคลากร

3.2 การพัฒนา และฝึกอบรม

3.3 การเลื่อนลำดับปรับตำแหน่ง

3.4 การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่

3.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.6 การบริหารผลตอบแทน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพครูที่พึงประสงค์สำหรับ นิสิตปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่กำหนดสมรรถนะวิชาชีพครูทางด้านความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู ด้านสมรรถนะวิชาชีพครู และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ของนิสิตปฏิบัติการสอน และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548, หน้า 58) ให้ความหมาย “มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา” ไว้ว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็น การบริการ ที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และ กำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มี มาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบอาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี
3. มาตรฐานปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ครูสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงครูสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ 1) ยกข้อกล่าวหา 2) ตักเตือน 3) ภาคทัณฑ์ 4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี 5) เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 54)

สรุปได้ว่า มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม

ตารางที่ 2 มาตรฐานวิชาชีพครู

ความรู้วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยี	1. ภาษาไทยสำหรับครู 2. ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับครู 3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
2. การพัฒนาหลักสูตร	1. ปรัชญาแนวคิดทฤษฎีการศึกษา 2. ประวัติความเป็นมาและระบบการศึกษาไทย 3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย 4. ทฤษฎีหลักสูตร 5. การพัฒนาหลักสูตร	1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตร 2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย 3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร 4. สามารถจัดทำหลักสูตร

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความรู้วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
3. การจัดการเรียนรู้	6. มาตรฐานและ มาตรฐานช่วงชั้นของ หลักสูตร	
	7. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	
	8. ปัญหาและแนวโน้ม ในการพัฒนาหลักสูตร	
	1. ทฤษฎีการเรียนรู้และ การสอน	1. สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผน การเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค
	2. รูปแบบการเรียนรู้และ การพัฒนา รูปแบบ การเรียนการสอน	2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน
	3. การออกแบบและ การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้	3. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
	4. การบูรณาการเนื้อหา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการประเมินผล
	5. การบูรณาการ การเรียนรู้แบบเรียน รวม	
	6. เทคนิคและวิทยาการ จัดการเรียนรู้	
7. การใช้และการผลิตสื่อ และการพัฒนา นวัตกรรมในการเรียนรู้		
8. การจัดการเรียนรู้แบบ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
9. การประเมินผล การเรียนรู้		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความรู้วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
4. จิตวิทยาสำหรับครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์ 2. จิตวิทยาการศึกษา 3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 4. สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลการศึกษา 2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา 3. การประเมินตามสภาพจริง 4. การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5. การประเมินภาคปฏิบัติ 6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง 2. สามารถประเมินผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ 2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา 3. การคิดอย่างเป็นระบบ 4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร 5. มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร 6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร 7. การบริหารจัดการชั้นเรียน 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 9. การทำงานเป็นทีม 10. การจัดทำโครงการทางวิชาการ 11. การจัดโครงการฝึกอาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำ 2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน 3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4. สามารถในการประสานประโยชน์ 5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความรู้วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
	12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา	
	13. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ	
	14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	
7. การวิจัยทางการศึกษา	1. ทฤษฎีการวิจัย 2. รูปแบบการวิจัย 3. การออกแบบการวิจัย 4. กระบวนการวิจัย 5. สถิติเพื่อการวิจัย 6. การวิจัยในชั้นเรียน 7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย 8. การนำเสนอผลงานวิจัย 9. การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา 11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย	1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	1. แนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 2. เทคโนโลยีและสารสนเทศ 3. การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4. แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ 5. การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม	1. สามารถเลือกใช้ และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 2. สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 3. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความรู้วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
9. ความเป็นครู	1. ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ ภาระงานของครู 2. พัฒนาการของวิชาชีพครู 3. คุณลักษณะของครูที่ดี 4. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 5. การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู 6. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำทางวิชาการ 7. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 8. จรรยาบรรณของวิชาชีพครู 9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	1. รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 2. อดทนและรับผิดชอบ 3. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นผู้นำทางวิชาการ 4. มีวิสัยทัศน์ 5. ศรัทธาในวิชาชีพครู 6. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

ผ่านการสอนการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ตารางที่ 3 การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	สาระการฝึกทักษะ	สมรรถนะของครู
1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ระหว่างเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียนโดยสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา 3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ 4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้กับสถานศึกษา 5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผล และปรับปรุง 4. สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะสาระการฝึกทักษะ	<ol style="list-style-type: none"> การจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัด การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของผู้เรียน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	สาระการฝึกทักษะ	สมรรถนะของครู
	6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ	3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน
	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน
	2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	
	3. การจัดกระบวนการเรียนรู้	
	4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้	
	5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้	
	6. การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	
	7. การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน	
	8. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนา คุณภาพผู้เรียน	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	สาระการฝึกทักษะ	สมรรถนะของครู
	9. การบันทึกและรายงาน ผลการจัดการเรียนรู้	
	10. การสัมมนาทาง การศึกษา	

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานวิชาทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ที่องค์การหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่นการประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์ กิดค้นผลิต เลือกลงใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ

การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครุณาเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน
2. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ
3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน
4. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติ และปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ขอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงาน ร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นคว้า สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับ วิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนา ตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรม การเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและ การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของ ผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤตต่าง ๆ มาเป็น โอกาสในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมมองต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมมองปัญหาไปในทาง การพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วย อารมณ์หรือแง่มุมแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำสู่ผล ก้าวหน้าของผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้ กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
จรรยาบรรณต่อสังคม
9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การพัฒนาวิชาชีพครู

ความหมายการพัฒนาวิชาชีพครู

เนื่องจากครูต้องใช้ประสบการณ์และความรู้ทางวิชาชีพของตนในการสร้างสรรค์และดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษาอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ภาระงานของครูจึงมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่บกพร่อง ซึ่งประเด็นนี้เป็นที่ยอมรับของทั้งตัวครูเอง หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องตลอดมา ปัญหามีเพียงว่าจะพัฒนาอะไรของครู พัฒนาเมื่อใดและพัฒนาอย่างไร

Miller and Morgan (2005) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development of Teachers) หมายถึง การปรับปรุงความรู้ ทักษะ ความสามารถและสภาพการณ์ที่สำคัญเพื่อให้ครูได้เรียนรู้การทำงาน ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การพัฒนาระหว่างการปฏิบัติงาน (In - Service) และการพัฒนาบุคลากร (Staff Development)

Maxwell (2009) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร (Staff Development) คือ กิจกรรมใด ๆ ก็ตามซึ่งตั้งใจที่จะเตรียมบุคลากรให้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองในปัจจุบันและอนาคต ส่วน Professional Development นั้นหมายถึงกิจกรรมทำนองเดียวกันแต่จะกว้างกว่า เพราะรวมถึงกิจกรรมการพัฒนาที่ครูเป็นผู้ริเริ่มเองอีกด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพครู (Teachers Professional Development) คือกิจกรรมใด ๆ ในระหว่างการปฏิบัติงานของครู ทั้งที่เป็นไปตามแผนหรือครูริเริ่มเองในการปรับปรุงความรู้ ทักษะและเจตคติที่มีเป้าหมาย เพื่อให้ครูมีพัฒนาการทางวิชาชีพ

นโยบายการปฏิรูปการผลิตครู

สำนักงานพัฒนาการศึกษาคณะครู (2544) กล่าวว่า เป้าหมายในการผลิตครูใหม่ มีดังนี้

1. หลักสูตรการผลิตครูฯ มีคุณภาพ มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้

2. กระบวนการผลิตสามารถเลือกสรรคนดี คนเก่ง มีเจตคติที่ดี และศรัทธาต่อวิชาชีพครู ผลลัพธ์กระบวนการผลิตได้ครูที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

3. ศึกษารักษ์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทางวิชาการ และวิชาชีพ สามารถพัฒนาองค์ความรู้ของวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การพัฒนามีดังนี้

1. พัฒนาระบบประสานงานด้านนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตครู

2. พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูฯ ที่หลากหลายและมีมาตรฐาน

3. พัฒนาระบบและกระบวนการใหม่ในการผลิตครู ที่เน้นนวัตกรรมการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อย่างบูรณาการที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. พัฒนาระบบ “ศูนย์ความเป็นเลิศในการผลิตครู” ที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5. พัฒนาคณาจารย์ในสถาบันผลิตครูให้มีศักยภาพ

6. วิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่

7. พัฒนาโครงสร้างการบริหารและประกันคุณภาพสถาบันผลิตครู

รุ่ง แก้วแดง (2548, หน้า 2 - 3) กล่าวว่า กรอบแนวทางการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา มาตรา 52 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 กำหนดภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการจะต้องส่งเสริมให้ระบบและกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (พ.ศ. 2548 - 2551) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูศรัทธาวิชาชีพครู

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพครู

3. ยุทธศาสตร์การผลิตครูแนวใหม่

ยุทธศาสตร์การผลิตครูแนวใหม่ กำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ไว้ 2 ประการ คือ

1. ผลิตครูมืออาชีพที่มีความรู้ทางวิชาการเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติอย่างเข้ม

2. ผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

การดำเนินงานให้บรรลุเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์การผลิตครูแนวใหม่ กำหนดหลักเกณฑ์การการผลิตครูแนวใหม่ไว้ดังนี้

1. เป็นรูปแบบการผลิตครูที่สามารถสร้างครูที่มีความรู้ลึกซึ้งทางวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในทางปฏิบัติ และจิตวิญญาณความเป็นครู

2. เป็นรูปแบบที่สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งเข้ามาเรียนครู

3. เป็นรูปแบบที่สามารถควบคุมมาตรฐานได้

4. สามารถตอบสนองความต้องการการใช้ครูทั่วประเทศทั้งด้านสาขาวิชา จำนวน และเป้าหมาย

ระดับของการพัฒนา

Maxwell (2009) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นหนึ่งในกระบวนการหลายๆ อย่างของโรงเรียนที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางบวก ด้วยการปรับปรุงความรู้ ทักษะ และเจตคติครู ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลต่อระบบของการศึกษา เพราะปัจจัยสำคัญของการพัฒนาการศึกษาคือ

1. ระดับการศึกษา (General Education) ของครูในระบบการศึกษา

2. จำนวนและประเภทของการฝึกอบรมที่ครูได้รับระหว่างการปฏิบัติงาน

ปัจจัยทั้งสองประการช่วยให้จำแนกโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามระดับพัฒนาการ ดังต่อไปนี้ Maxwell (2009)

1. The Dame School Stage มีครูที่มีการศึกษาน้อยได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมน้อย ครูมักใช้วิธีการควบคุมนักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งเหมือนเป็นเครื่องยนต์กลไก
2. The Stage of Formalism มีครูที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อทำหน้าที่ครูแต่มีการศึกษาน้อย การเรียนจะเป็นแบบ Passive นักเรียนสื่อความหมายกับครูได้ยาก ความรู้ของนักเรียนแคบและถูกจำกัดโดยความรู้ของครู การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างเข้มงวด ควบคุม ไม่ให้ผิดเพี้ยน
3. Stage of Transition เป็นโรงเรียนที่ครูได้รับการฝึกอบรมมามากและครูมีการศึกษาสูงกว่าระยะที่ 2 ครูจะใช้ความรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากตำรามาประกอบการสอน แต่ยังเน้นอยู่กับ “ข้อเท็จจริง” และ “พื้นฐาน”
4. Stage of Meaning มีครูมีการศึกษาสูงและได้รับการฝึกอบรมทักษะด้านต่าง ๆ การเรียนการสอนจึง มีชีวิตชีวาและสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ครูมุ่งพัฒนาเด็กเรียน “ทั้งตัว” ด้วยวิธีสอนแบบสืบเสาะและครูมีความรู้พร้อมที่จะนำนักเรียนแสวงหาความรู้อื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร

นอกเหนือจากการใช้ปัจจัยทั้งสองประการในการจำแนกประเภทของโรงเรียนแล้ว Beeley ยังกล่าวถึงบทบาทของปัจจัยสองประเภทต่อการเปลี่ยนแปลงของครูด้วย กล่าวคือครูคนใดก็ตามจะมีการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพหรือไม่จะขึ้นอยู่กับ

1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน (Ability) หมายความว่าครูคนนั้นได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางวิชาชีพอย่างน้อยเพียงใด มีความสามารถในการปฏิบัติงานเพียงใด
2. ระดับที่จะเปลี่ยนแปลงได้อีก (Capacity to Change) หมายความว่าขณะนี้ครูคนนั้นปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด หากผลการปฏิบัติงานยังห่างไกลเป้าหมาย ก็มีโอกาที่จะพัฒนาทางวิชาชีพได้อีกมากแต่หากเป็นครูที่มีระดับผลการปฏิบัติงานสูงมากอยู่แล้วก็จะมีเปลี่ยนแปลงได้อีกน้อย

นอกจากระบบโรงเรียนจะมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงแล้ว (Maxwell, 2009) ก็กล่าวถึงลำดับขั้นพัฒนาการของครูในวิชาชีพครูว่ามี 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. Beginning Student Teacher ขั้นตอนนี้ครูใหม่จะหมกมุ่นอยู่กับระเบียบห้องเรียน กิจวัตรประจำวันและพิธีการต่าง ๆ
2. Concentration Upon Oneself as a Teacher ครูในขั้นนี้จะสนใจสิ่งที่เหนือกว่าระเบียบของห้องเรียนและให้ความสำคัญกับสมรรถภาพของการสอน (Teaching Competencies)

3. Concentration Upon Student Learning ครูจะเริ่มสบายอกสบายใจกับสมรรถภาพ การสอนของตนและเริ่มเปลี่ยนมาให้ความสนใจและทำความเข้าใจกับการเรียนรู้ของนักเรียน (Student Learning)

4. Autonomous Teacher ครูบางคนอาจจะไม่สามารถพัฒนาตนเองจนถึงขั้นนี้ได้ ในขั้นนี้ครูจะทำตัวเป็นผู้เสาะแสวงหาหลักการพื้นฐานของการสอน (Foundation of Teaching)

สรุปได้ว่า จากแนวคิดทั้งสองของ Beeby และ Fred et.al แสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องกัน ระหว่างลำดับขั้นทั้งสองรูปแบบนี้ จะเห็นว่าแต่ละรูปแบบเริ่มที่ความสำคัญของการปฏิบัติตาม กฎระเบียบและค้อย ๆ ปรับเปลี่ยนจากการทำตัวเองให้เข้ากับมาตรฐาน ไปสู่ขั้นสูงที่พยายามทำความเข้าใจงานอย่างลึกซึ้ง

แนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพครู

Miller and Morgan (2005) กล่าวว่า สภาพการณ์ของการพัฒนาวิชาชีพครูนั้นนับตั้งแต่ ช่วงปี 1970 เป็นต้นมา นักการศึกษาได้พบความเกี่ยวข้องระหว่างการพัฒนาครู การเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมการทำงาน และการพัฒนาโรงเรียนจนเปรียบเทียบว่า การพัฒนาครูคือการสร้าง วัฒนธรรมทางวิชาชีพ (Staff Development as Professional Culture Building) แนวคิดและรูปแบบ การพัฒนาวิชาชีพครูเริ่มเปลี่ยน โดยผลของงานวิจัยต่าง ๆ จากช่วงปี 1970 - 1980 สรุปได้ว่า

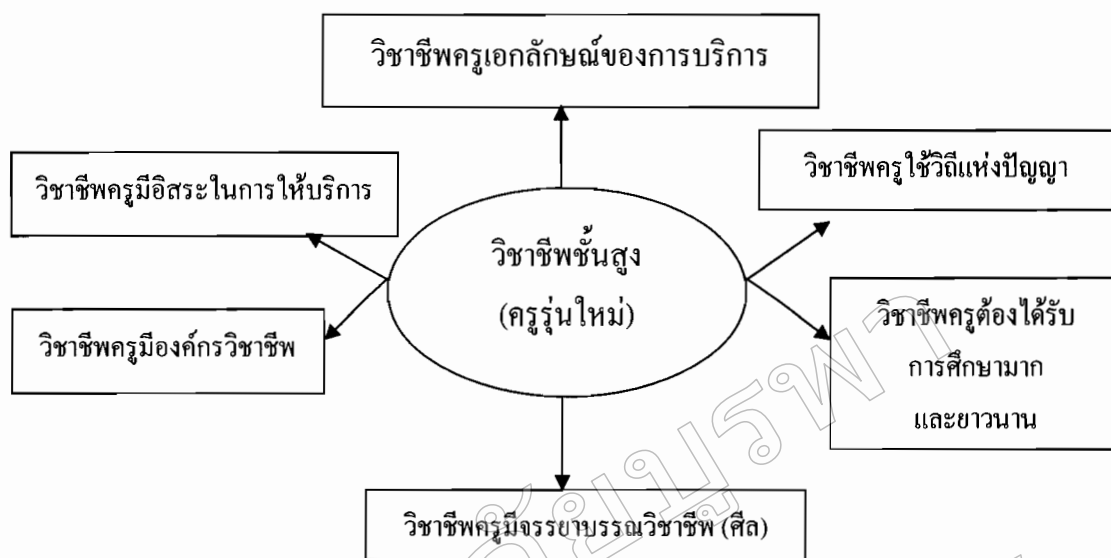
1. โรงเรียนคือสถานที่ซึ่งครูคือนักวิชาชีพ ผู้ซึ่งมีบทบาทสูงในฐานะผู้นำทางวิชาชีพ นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถทันความเปลี่ยนแปลง
2. โรงเรียนคือผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทาง การศึกษาเริ่มเกิดขึ้นใน โรงเรียน
3. การพัฒนาวิชาชีพ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของงานสอน และ การวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพไม่ใช่จำกัดอยู่เพียงการไปร่วม โครงการหรือการศึกษาจากชุดฝึก (Package)

4. สถานที่ที่ครูจะพัฒนาวิชาชีพครูได้ดีที่สุดคือโรงเรียน

5. การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผลคือ “การทำงานตามปกติ” (Steady Work)

ขอบเขตของวิชาชีพ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543, หน้า 129 - 130) ได้เสนอคุณลักษณะสำคัญของวิชาชีพ ขั้นสูงไว้ 6 ประการ 1) มีอิสระในการให้บริการ 2) เอกสิทธิ์ของการบริการ 3) ใช้วิธีแห่งปัญญา 4) ต้องได้รับการศึกษามาก 5) มีจรรยาวิชาชีพ (ศีล) และ 6) มีองค์กรวิชาชีพ

ภาพที่ 20 แสดงคุณลักษณะของวิชาชีพชั้นสูง: วิชาชีพครุรุ่นใหม่สู่วิชาชีพชั้นสูง

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2546, หน้า 13) คำว่าวิชาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) เกี่ยวข้องกับด้านสติปัญญา 2) เกี่ยวข้องกับความรู้เฉพาะสิ่ง 3) มีการเตรียมตัวล่วงหน้าอย่างดี 4) มีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง 5) เป็นอาชีพที่ใช้เวลาเต็มเวลาและมีสมรรถิที่ถาวร 6) มีมาตรฐานของตัวเอง 7) ให้บริการแก่คนอื่น และ 8) มีระบบองค์กรที่ชัดเจนและเข้มแข็ง

เกณฑ์พิจารณาว่า อาชีพใดเป็นวิชาชีพชั้นสูงประกอบด้วยดังนี้ (พนัส หันนาคินทร์, 2540, หน้า 23-25)

1. เป็นอาชีพที่ต้องได้รับการศึกษา การฝึกอบรม และมีประสบการณ์ในการฝึกฝนงานนั้นก่อนด้วยเวลานานพอสมควร (Long Training) ผู้ที่จะประกอบอาชีพนี้ได้รับความรู้ทางทฤษฎีสำหรับเป็นรากฐานในการปฏิบัติ ซึ่งระยะที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกของอาชีพอย่างน้อยควรจะต้องถึงปริญญาตรีขึ้นไป
2. เป็นอาชีพที่มีบริการต่อสังคมเด่นเป็นพิเศษ (Unique Service) เป็นบริการที่ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ๆ เช่น อาชีพแพทย์ก็มีหน้าที่รักษากคนไข้ ครูก็ทำหน้าที่สอน ผู้ประกอบอาชีพนั้นคำนึงถึงบริการที่จะให้สังคมเป็นหลัก ไม่ยึดถือกำไรอันจะได้จากการให้บริการเป็นที่ตั้ง จะต้องนึกถึงความต้องการของผู้มารับบริการยิ่งกว่าความต้องการของตนเอง
3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพ (Professional Autonomy) กล่าวคือ การปฏิบัติกรวิชาชีพชั้นสูงนั้น ผู้ปฏิบัติต้องตัดสินใจด้วยตัวเองว่าจะทำอย่างไรให้

สถานการณ์หนึ่ง ๆ เช่นเสรีภาพของแพทย์ในการรักษาคนไข้ หรือเสรีภาพในการพิจารณาเทคนิควิธีสอนของครู เป็นต้น

4. ต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพชั้นสูงต้องมีจรรยาบรรณเพื่อเป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวในการประกอบอาชีพ จรรยาบรรณนั้นเน้นในเรื่องของมนุษยธรรมและการรับใช้สังคมส่วนรวม ดังนั้น จรรยาบรรณจึงเป็นแนวทางในการประพฤติภายในขอบเขตอาชีพนั้น ๆ ด้วย

5. มีสมาคมวิชาชีพ (Association) เป็นศูนย์กลางสำหรับกำหนดมาตรฐาน และเผยแพร่วิชาของวิชาชีพ

องค์ประกอบของหลักสูตรวิชาชีพนั้นมีสิ่งที่ควรพิจารณา 3 ส่วน คือ วิชาชีพพื้นฐาน ซึ่งส่วนมากได้จากคณะวิชาการ วิชาประยุกต์ในคณะวิชาชีพ และคุณธรรมและทัศนคติในวิชาชีพ (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2543) หลักสูตรของแต่ละวิชาชีพจะต้องมีวิชาการเป็นพื้นฐาน มีการศึกษาวิชาชีพในสาขานั้น ๆ ในขณะเดียวกันก็ฝึกค่านิยมคุณธรรมและทักษะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพพร้อมกันไปด้วย (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2543) กล่าวถึง การจัดประสบการณ์วิชาชีพสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ได้แก่

1. ประสบการณ์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม (Cross Culture Experiencr) โดยที่นักศึกษาเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่มีสภาพวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากที่เขามีความเป็นอยู่ เป็นต้นว่าเข้าไปเป็นสมาชิกชั่วคราวในครอบครัว หรืออาสาสมัครออกไปฝึกงาน

2. การฝึกงาน (Pre - Professional Training) เป็นการฝึกหัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพก่อนที่จะออกไปสู่การฝึกงานที่สมบูรณ์แบบ และสู่วิชาชีพที่จริง ในเรื่องนี้ นักศึกษาจะนำทฤษฎีที่เขาเรียนรู้มาทดลองปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาทักษะ

3. การวิเคราะห์ (Institutional Aanlysis Career Exploration) นักศึกษาใช้เวลาส่วนหนึ่งลงไปคลุกคลีกับงานที่เขาต้องการศึกษา โดยมีอาจารย์นิเทศคอยให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะ ทดสอบความสามารถและความสนใจที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เรียนรู้มา

4. ประสบการณ์การทำงาน (Work Experience) เป็นกระบวนการทางการศึกษาซึ่งผสมผสานสิ่งที่เรียนรู้จากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงประสบการณ์ ที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเห็นเด่นชัด มีกำหนดเวลา รวมทั้งมาตรฐานขั้นต่ำสุดของสมรรถภาพนั้น ๆ ประสบการณ์การทำงานส่วนมากจะเป็นวิชาบังคับที่นิสิตนักศึกษาจะต้องเรียนก่อนที่จะได้รับปริญญา

5. การฝึกงานบริการ (Service – Learning Internship) จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษามีความรับผิดชอบเพื่อที่จะทำงานให้ตรงตามความต้องการของสังคมและเกิดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความหมายในสถานที่ของเอกชน หรือรัฐบาลในระยะเวลาหนึ่ง

6. การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและทางการเมือง (Social Political Action) การออกไปสู่ประสบการณ์แบบนี้ นักศึกษาจะได้มีโอกาสร่วมงานกับอาจารย์ในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาชุมชน โครงการวิจัย กิจกรรมทางการเมือง หรือโครงการปฏิบัติต่าง ๆ

7. งานภาคสนาม (Field Research) นักศึกษาอาจจะเลือกเรียนเป็นการศึกษาเฉพาะบุคคล (Independent Study) หรือทำเป็นโครงการวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ นอกจากนี้การจัดภาคสนามให้แก่ นักศึกษาอาจจะจัดในรูปแบบที่นักศึกษาเข้าไปร่วมกับโครงการนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการพัฒนาตนเองหรือให้สิ่งที่น่าสนใจเป็นงานอดิเรก

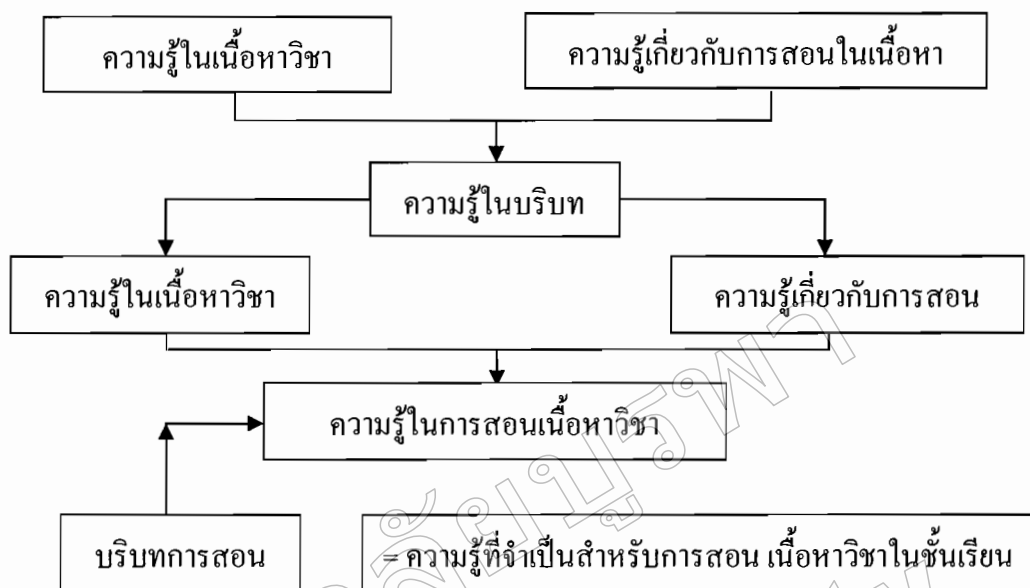
การเข้าสู่วิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 กล่าวถึง ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน จึงจะเห็นได้ว่างานครูเป็นงานวิชาชีพ ดังนี้

1. ความรู้ในบริบท (Contextual Knowledge) ครูต้องรู้เนื้อหาวิชาการ ความรู้เพิ่มเติม
2. ความรู้ในเนื้อหาวิชา (Subject Matter Knowledge) ครูจำเป็นต้องรู้เนื้อหาในรายวิชาหรือกลุ่มสาระที่ตนเองรับผิดชอบตามหลักสูตร
3. ครูต้องเตรียมการเพื่อฝึกประสบการณ์การสอน เพื่อให้ครูมีความรู้ด้านการสอน (Pedagogical Knowledge) ซึ่งในการเตรียมนักศึกษาครูก่อนเป็นครูประจำการจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวก่อนอย่างน้อย 10 สัปดาห์

4. ระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพการเป็นครู

รูปแบบความรู้ของครู อันประกอบด้วย ความรู้ในบริบทการสอน (Contextual Knowledge) ความรู้ในเนื้อหาวิชา (Subject Matter Knowledge) และความรู้เกี่ยวกับการสอน (Pedagogical Knowledge) ต่างก็มีความสัมพันธ์กันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และจัดเป็นรูปแบบของความรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลในการปฏิบัติการสอน ดังแสดงในภาพที่ 21

ภาพที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ของความรู้ของครู

ในการที่ครูจะประสบความสำเร็จในการสอนนั้น มีปัจจัยที่สำคัญดังนี้ Shulman (1997)

1. ครูมีพันธกิจผูกพันต่อนักเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียน
2. ครูมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนและรู้ถึงวิธีที่จะสอนวิชาเหล่านี้แก่ศิษย์
3. ครูรับผิดชอบการจัดการสอนการเรียนรู้ของนักเรียน
4. ครูคิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการฝึกหัดและการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตน
5. ครูเป็นสมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้

วรรณจริย์ มั่งสิงห์ (2541, หน้า 2) ได้เสนอมุมมองจากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็น ข้อวิพากษ์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการบางประการที่สถาบันผลิตครูพิจารณาในการพัฒนาโปรแกรมการผลิตครู ดังนี้

1. กระบวนการของการปรับปรุงหลักสูตร ได้แก่ จุดอ่อนในการกำหนดนโยบาย การประเมินหลักสูตรไม่ชัดเจน โดยเสนอวิธีศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Studies) การบันทึก (Journals) ที่เขียนโดยนักศึกษาและการศึกษาตนเอง (Self - Study) อย่างต่อเนื่อง
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตร ได้แก่ การเรียนการสอนในสถาบันผลิตครู ยังอยู่ในรูปของการบรรยายซึ่ง เชื่อว่า ความรู้ในเนื้อหาสามารถถ่ายทอดได้ โดยเสนอรูปแบบการสอน Pedagogical Content Knowledge ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาและครู ได้สะท้อนความคิดของตนในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของตนเอง และค้นหาวิธีที่จะถ่ายทอดและสอนเนื้อหาวิชานั้น ๆ ให้แก่ผู้อื่นอย่างไร

3. วิธีการสอนโดยการทำเป็นแบบอย่าง (Modeling) นักศึกษาจะได้แบบอย่างการสอนจากการสอนของอาจารย์ ซึ่งอาจมีข้อเสียถ้าเลียนแบบโดยไม่คำนึงถึงเนื้อหาวิชา เป้าประสงค์การสอน ความเชื่อที่หลากหลาย และรูปแบบการสอน เทคนิคที่จำเป็นแบบอย่างจะช่วยพัฒนาทักษะการสอนได้แก่ การสังเกตหรือการฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุดภาค

4. การบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ ประสบการณ์หนึ่งที่นักศึกษาในโปรแกรมผลิตครูขาดเสียมิได้ คือ การฝึกสอนในโรงเรียน นักศึกษาจะต้องนำความรู้ทางวิชาชีพไปประยุกต์ (Apply) กับปัญหาของการปฏิบัติการสอนและมีความเห็นสอดคล้องกับ Thomas ว่าการพัฒนาโปรแกรมการผลิตครูนั้น จำเป็นจะต้องดำเนินไปพร้อม ๆ กันทั้ง 4 องค์ประกอบสามัญของการศึกษา (Commonpalces) ซึ่ง Schwabb ระบุไว้ได้แก่ ครู (ผู้สอนนักศึกษา) นักเรียน (นักศึกษาในโปรแกรมการผลิตครู) เนื้อหาวิชา (ของหมวดวิชาการศึกษาและวิชาเอก) และสภาพแวดล้อม

5. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การทำเป็นแบบอย่าง การบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน และการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูประจำการ นอกจากนี้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะต้องเป็นความพยายามร่วมกันของบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง มิฉะนั้นแล้วโอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิรูปก็คงจะเป็นไปได้ยาก

สรุปได้ว่า ครู เป็นบุคลากรวิชาชีพจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนให้เข้าสู่วิชาชีพ สู่การเป็นครูคุณภาพความสำคัญของครู ประกอบด้วย Contextual Knowledge, Subject Matter Knowledge และ Pedagogical Knowledge ในการที่ครูจะประสบความสำเร็จในการสอนนั้นมีปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ครูมีพันธกิจผูกพันต่อนักเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนและรู้ถึงวิธีที่จะสอนวิชาเหล่านี้ให้ศิษย์รับผิดชอบการจัดการสอนการเรียนรู้ของนักเรียน คิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการฝึกหัดและการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตน และเป็นสมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้มีหลักการบางประการที่สถาบันผลิตครูควรพิจารณา ได้แก่ กระบวนการของการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตร วิธีการสอนโดยการทำเป็นแบบอย่าง (Modeling) และการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน

หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรครู 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) หลักสูตรครูพันธุ์ใหม่ หรือครูลักษณะใหม่ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สถาบันการศึกษาที่ทำการผลิตครู โดยใช้หลักสูตร 5 ปี เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำหนดโครงสร้างหน่วยกิต 160 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาการศึกษา

ทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ซึ่งหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป นิสิตในชั้นปีที่ 1 ทุกคน ทุกคนต้องเรียนเหมือนกัน รวมถึงผู้ที่เรียนหลักสูตรครุ 5 ปีก็ต้องเรียน

ขณะนี้หลายมหาวิทยาลัยก็ทำการปรับหมวดวิชานี้ ให้มีความเข้มข้นและบูรณาการกับชีวิตของนิสิตให้มากขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังกำหนดโครงสร้างหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะหลักสูตรครุ 5 ปี ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต โดยกำหนดวิชาชีพครุ 50 หน่วยกิต วิชาเอก 74 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างเข้มข้นในสถาบันการศึกษา 4 ปี จากนั้นต้องฝึกปฏิบัติวิชาชีพครุตามข้อบังคับคุรุสภา 1 ปี รวมเป็น 5 ปี เพื่อให้มีคุณสมบัติได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครุ นั่นเป็นแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการแต่ในส่วนของสถาบันการศึกษาที่ทำการผลิตครู สิ่งที่ต้องทำก็คือ ช่วยกันสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาชีพครุขึ้นมา เพื่อให้ นิสิต นักศึกษาที่ก้าวเข้ามาในสถาบันได้มีความรอบรู้ มีสติปัญญา มีจริยธรรมเหมาะสมที่จะออกไปประกอบวิชาชีพครุ

ในส่วนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ระดมแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิตลอดถึงระดมสมองจากคณะที่จัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต รวม 6 คณะ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา ช่วยพัฒนาหลักสูตรครุ 5 ปี ด้วยวิธีบริหาร โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาชีพครุ ซึ่งแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกคณะที่จัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรวิชาชีพครุ และสามารถเชื่อมโยงการศึกษาในหมวดวิชาชีพครุกับหมวดวิชาเอกได้อย่างกลมกลืน

ขณะนี้หมวดวิชาชีพครุ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสร็จเรียบร้อยแล้วและพร้อมนำไปใช้ดำเนินการสอนนิสิต กศ.บ. (หลักสูตร 5 ปี) หรือครูพันธุ์ใหม่ ได้ทันในปีการศึกษา 2547 (คณะศึกษาศาสตร์, 2547, หน้า 2 - 3)

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตจะต้องเรียนตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต มีรายละเอียดดังนี้

หมวดวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต
- วิชาชีพครุ	50 หน่วยกิต
- วิชาเฉพาะสาขา	74 หน่วยกิต

หลักสูตรรายวิชา

1. รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ดังนี้

1.1 กลุ่มวิชาภาษา กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต

ภาษาไทย กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต

ทย 101 ทักษะทางภาษา 1 2(2-0)

TH 101 Language Skills I

ทย 102 ทักษะทางภาษา 2 2(2-0)

TH 102 Language Skills II

ภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต

อก 101 อังกฤษระดับพื้นฐาน 1 3(3-0)

EN 101 English for Beginners I

อก 102 อังกฤษระดับพื้นฐาน 2 3(3-0)

EN 102 English for Beginners II

อก 103 อังกฤษระดับต้น 1 3(3-0)

EN 103 Pre – Intermediate English I

อก 104 อังกฤษระดับต้น 2 3(3-0)

EN 104 Pre – Intermediate English II

อก 105 อังกฤษระดับกลาง 1 3(3-0)

EN 105 Intermediate English I

อก 106 อังกฤษระดับกลาง 2 3(3-0)

EN 106 Intermediate English II

อก 107 อังกฤษระดับสูง 1 3(3-0)

EN 107 Upper – Intermediate English I

อก 108 อังกฤษระดับสูง 2 3(3-0)

EN 108 Upper – Intermediate English II

1.2 กลุ่มวิชาสารสนเทศ กำหนดให้เรียน 2 หน่วยกิต

บส 101 ทักษะการรู้สารสนเทศ 2(2-0)

LIS 101 Information Literacy Skills

1.3 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กำหนดให้เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

มน 101	มนุษย์กับความงาม	2(2-0)
HM 101	Human and Aesthetics	
มน 102	มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม	2(2-0)
HM 102	Man, Reasoning and Ethics	
มน 103	มนุษย์กับสันติภาพ	2(2-0)
HM 103	Man and Peace	
มน 104	วิถีธรรมแห่งสุขภาวะ	2(1-2)
HM 104	Dhamapatha to Well-being	
มน 105	มนุษยศาสตร์สำหรับมนุษยชาติ	2(2-0)
HM 105	Humanities for Humanity	
มน 106	มนุษย์กับศาสนา	2(2-0)
HM 106	Man and Religions	
มน 107	มนุษย์กับการพัฒนาตนเอง	2(2-0)
HM 107	Man and Self Development	
*จิต 101	จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0)
PG 101	Introduction to Psychology	
*จิต 101	จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0)
EP 101	Introduction to Psychology	
ปญ 101	ปรัชญาเบื้องต้น	2(2-0)
PH 101	Introduction to Philosophy	
ปญ 111	พุทธศาสน์	2(2-0)
PH 111	Buddhism	
ศศ 101	สุนทรียศาสตร์เพื่อชีวิต	2(2-0)
FA 101	Aesthetics for Life	
ศศ 103	ศิลปะประเพณีนิยม	2(2-0)
FA 103	Traditional Arts	

* จต 101 และ จศ 101 เป็นวิชาที่เทียบเท่ากัน

1.4 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กำหนดให้เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ชร 100	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	2(2-0)
BU 100	General Business	
ปศ 103	มนุษย์กับอารยธรรม	2(2-0)
HI 103	Man and Civilization	
ภม 104	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
GE 104	Man and Environment	
รฐ 102	มนุษย์กับการเมือง	2(2-0)
PO 102	Man and Politics	
ศฐ 101	เศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน	2(2-0)
EC 101	Contemporary Thai Economy	
สค 111	สังคมและวัฒนธรรมไทย	2(2-0)
SO 111	Thai Society and Culture	

1.5 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คณ 101	คณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน	2(2-0)
MA 101	Mathematic in Daily Life	
กพ 101	เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น	2(2-0)
CP 101	Introduction to Information Technology	
วท 101	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
SC 101	Science, Technology and Environment	
วท 102	วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
SC 102	Science and Quality of Life	

1.6 กลุ่มวิชาพลศึกษา * กำหนดให้เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

(*รายวิชาในกลุ่มวิชาพลศึกษาเหล่านี้ อยู่ในกระบวนการปรับปรุงหลักสูตร ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของที่ประชุมสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

สข 100	วิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ	1(1-1)
HE 100	Healthy Lifestyle	
วทก 100	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	1(1-1)
SPS 100	Exercise for Health	

วณก 103	นันทนาการกับการอยู่ค่ายพักแรม	1(1-1)
RCS 103	Recreation and Camping	
พล 100	พลศึกษาเพื่อชีวิต	1(1-1)
PE 100	Physical Education for Life	
พล 182	ว่ายน้ำเบื้องต้น	1(1-1)
PE 182	Fundamental Swimming	
พล 183	เทนนิสเบื้องต้น	1(1-1)
PE 183	Fundamental Tennis	
พล 184	ยูโดเบื้องต้น	1(1-1)
PE 184	Fundamental Judo	
พล 185	ไอคิโดเบื้องต้น	1(1-1)
PE 185	Fundamental Aikido	
พล 186	การเสริมสร้างร่างกายเบื้องต้น	1(1-1)
PE 186	Fundamental Body Fitness	
พล 187	กิจกรรมเข้าจังหวะเบื้องต้น	1(1-1)
PE 187	Fundamental Rhythmic Activity	
พล 188	การต่อสู้ป้องกันตัวเบื้องต้น	1(1-1)
PE 188	Fundamental Self-Defense	
พล 189	กอล์ฟเบื้องต้น	1(1-1)
PE 189	Fundamental Golf	
พล 191	บาสเกตบอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE 191	Fundamental Basketball	
พล 192	ฟุตบอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE 192	Fundamental Football	
พล 193	เทเบิลเทนนิสเบื้องต้น	1(1-1)
PE 193	Fundamental Table Tennis	
พล 194	แบดมินตันเบื้องต้น	1(1-1)
PE 194	Fundamental Badminton	
พล 195	ลีลาศพื้นฐาน	1(1-1)
PE 195	Fundamental Ballroom Dance	

พล 196	การเต้นแอโรบิกพื้นฐาน	1(1-1)
PE 196	Fundamental Aerobic Dance	
พล 197	เกมเบ็ดเตล็ดเบื้องต้น	1(1-1)
PE 197	Fundamental Games	
พล 198	ฟุตซอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE 198	Fundamental Futsal	

1.7 กลุ่มวิชาบูรณาการ กำหนดให้เรียน *8 - 10 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

(*นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ เลือกเรียน 8 หน่วยกิต)

มศว 201	บูรณาการ 1	3(3-0)
SWU 201	Integration 1	
มศว 202	บูรณาการ 2	3(3-0)
SWU 202	Integration II	
มศว 301	บูรณาการ 3	2(2-0)
SWU 301	Integration III	
มศว 302	บูรณาการ 4	2(2-0)
SWU 302	Integration IV	

รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ กำหนดให้เรียน ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต ดังนี้

1. รายวิชาในหมวดวิชาชีพครู กำหนดให้เรียน ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต

จาก 5 กลุ่มวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชากระบวนการทัศน์ทางการศึกษา (3 หน่วยกิต)

ศษ 311	กระบวนการทัศน์ทางการศึกษา	3(3-0)
ED 311	Educational Paradigm	

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาการเรียนรู้ทางการศึกษา (เรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)

ศษ 321	ยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้	3(2-2)
ED 321	Integrated Strategies for Creating Learning Process	
ศษ 322	การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ	3(2-2)
ED 322	Public Concern-Based Learning	
ศษ 323	จิตวิทยาสำหรับครู	3(2-2)
ED 323	Psychology for Teachers	
ศษ 324	การศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ	3(2-2)

ED 324	Education for Special Need Students	
ศษ 425	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3(2-2)
ED 425	Research for Learning and Teaching Development	
ศษ 426	การบริหารและการจัดการการศึกษา	3(2-2)
ED 426	Educational Administration and Management	
ศษ 427	การแนะแนวเพื่อสร้างคุณค่าแห่งตน	3(2-2)
ED 427	Guidance for Self – Esteem	
ศษ 428	สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้	3(1-4)
ED 428	Information and Communication Technology for Interactive Learning	

**กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน (เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต
โดยต้องเรียนรายวิชา ศษ 331 และ ศษ 433)**

ศษ 331	วิธีวิทยาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3(2-2)
ED 331	Methodology for School – Based Curriculum Development	
ศษ 433	ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้	3(2-2)
ED 433	Strategies for Knowledge Management	
ศษ 434	การประเมินการเรียนรู้	3(2-2)
ED 434	Learning Assessment	
ศษ 435	การประเมินเพื่อเสริมสร้างพลัง	3(2-2)
ED 435	Empowerment Evaluation	

กลุ่มที่ 4 กลุ่มวิชาว่าด้วยความเป็นครู (6 หน่วยกิต)

ศษ 341	จิตสำนึกและจริยธรรมทางสังคม	3(1-4)
ED 341	Social Consciousness and Ethics	
ศษ 443	การต่อรองกับวัฒนธรรมการบริโภค	3(2-2)
ED 443	Negotiating Consumer Culture	

กลุ่มที่ 5 กลุ่มวิชาเลือกวิชาชีพครู (เรียนไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต)

ศษ 351	ภาษาไทยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่	3(1-4)
ED 351	Thai Language for Learning Development	
ศษ 352	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่	3(1-4)
ED 352	English Language for Learning Development	

ศษ 353	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารศึกษา	3(1-4)
ED 353	Information and Communication Technology Education	
ศษ 454	การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา	2(1-2)
ED 454	Research for Educational Development	
ศษ 455	การประกันคุณภาพการศึกษา	2(1-2)
ED 455	Quality Assurance in Education	
การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (12 หน่วยกิต)		
ศษ 561	การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์	9(0-18)*
ED 561	Internship in Education	

(*เป็นจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาชีพครู 9 หน่วยกิต และในหมวดวิชาเอก 3 หน่วยกิต)

หมวดวิชาเฉพาะสาขา 74 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

กำหนดให้เลือกเรียน ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาในระดับปริญญาตรีที่เปิดสอน
ในคณะ และภาควิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. กลุ่มวิชาภาษา

ทย 101 ทักษะทางภาษา 1 2(2-0)

TH 101 Language Skills I

ฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง อ่าน พูด และเขียน ให้สามารถสื่อสาร
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ความคิดที่ได้รับมาพัฒนาคน

ทย 102 ทักษะทางภาษา 2 2(2-0)

TH 102 Language Skills II

ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เน้นการอ่านเชิงวิเคราะห์
วิจารณ์ การเขียนรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการพูดเพื่อการแสดงทัศนะอย่างมีเหตุผล

อก 101 อังกฤษระดับพื้นฐาน 1 3(3-0)

EN 101 English for Beginners I

พัฒนาพื้นฐานความสามารถของนิสิตในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถ
แนะนำตัวเองแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นเรื่องทั่วไป รวมทั้งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อ
เก็บใจความสำคัญได้

อก 102 อังกฤษระดับพื้นฐาน 2 3(3-0)

EN 102 English for Beginners II

เพิ่มพูนความสามารถของนิสิตในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งพัฒนาการอ่านบทความเชิงวิชาการที่มีโครงสร้างทางภาษาไม่ซับซ้อน

อก103 อังกฤษระดับต้น 1 3(3-0)

EN 103 Pre – Intermediate English I

พัฒนาความสามารถของนิสิตในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั่วไป เพื่อแสดงความรู้สึกความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอ่านบทความทั่วไปทั้งเพื่อความบันเทิง เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเพื่อเก็บใจความสำคัญ

อก 104 อังกฤษระดับต้น 2 3(3-0)

EN 104 Pre – Intermediate English II

เพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านเขียน เพื่อใช้เป็นสื่อในการค้นคว้าแลกเปลี่ยนข้อมูล และนำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อก 105 อังกฤษระดับกลาง 1 3(3-0)

EN 105 Intermediate English I

พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านเขียน เพื่อแสดงความคิดเห็นความรู้สึก และแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการอ่านบทความเชิงวิชาการที่มีโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อนมากขึ้น

อก 106 อังกฤษระดับกลาง 2 3(3-0)

EN 106 Intermediate English II

เพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิต เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งอ่านบทความเชิงวิชาการและแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ และแสดงเหตุผล

อก 107 อังกฤษระดับสูง 1 3(3-0)

EN 107 Upper - Intermediate English I

พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านเขียน เพื่อใช้ในบริบททางสังคมและบริบททางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง

อก 108 อังกฤษระดับสูง 2 3(3-0)

EN 108 Upper - Intermediate English I

เพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านเขียน เพื่อใช้ในบริบททางสังคมและบริบททางวิชาการ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์ ได้อย่างถูกต้อง

2. กลุ่มวิชาสารสนเทศ

บส 101 ทักษะการรู้สารสนเทศ 2(2-0)

LIS 101 Information Literacy Skills

ศึกษาความหมายและความสำคัญของทักษะการรู้สารสนเทศ คุณค่าการกำหนดความต้องการแหล่งและวิธีการค้นหา การเลือก การประเมิน การสังเคราะห์ และการนำเสนอสารสนเทศ

3. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

มน 101 มนุษย์กับความงาม 2(2-0)

HM 101 Human and Aesthetics

ศึกษาความหมายและคุณค่าของทัศนศิลป์ ดนตรี และวรรณกรรม เพื่อให้เห็นความงาม และคุณค่าทางวัฒนธรรม อารยธรรมของไทยและชาติอื่น อันจะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรับรู้สุนทรียรสได้อย่างมีวิจารณญาณ

มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม 2(2-0)

HM 102 Man, Reasoning and Ethics

ศึกษาการใช้เหตุผลและจริยธรรม สร้างเสริมให้เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

มน 103 มนุษย์กับสันติภาพ 2(2-0)

HM 103 Man and Peace

ศึกษาลักษณะร่วมของมนุษย์ที่พบได้ในศาสนา วรรณกรรม ศิลปะและสภาพแวดล้อมจริง การสร้างสันติวิธี วิธีแก้ปัญหาของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การใช้เหตุผลเพื่อลดความขัดแย้งและความรุนแรง การทำความเข้าใจวิถีคิดของผู้อื่นเพื่อลดความขัดแย้ง

มน 104 วิถีธรรมแห่งสุขภาวะ 2(1-2)

HM 104 Dhamapatha to Well-being

ศึกษาวิถีทางในการทำความเข้าใจมนุษย์ในมิติของจิต และมิติของกาย การแสวงหา
จุดมุ่งหมายของชีวิต ศึกษาวิธีการค้นหาความสุขจากภายในตน ศึกษาวิถีในการสร้างสุขภาวะตาม
แนวทางโยคะ และไทเก๊ก

มน 105 มนุษยศาสตร์สำหรับมนุษยชาติ 2(2-0)

HM 105 Humanities for Humanity

ศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม ลักษณะร่วมของมนุษยชาติ ความ
ขัดแย้งทางวัฒนธรรมและการแก้ไขปัญหา การชื่นชมวัฒนธรรมเพื่อหาลักษณะร่วมของมนุษยชาติ

มน 106 มนุษย์กับศาสนา 2(2-0)

HM 106 Man and Religions

ศึกษาความหมายที่แท้จริงของศาสนา บทบาท และความสำคัญของศาสนาที่มีต่อ
การดำเนินชีวิตและอารยธรรมของมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับศาสนาในแง่มุมต่าง ๆ
ทั้งในระดับบุคคลและสังคม โดยศึกษาจากประวัติความเป็นมา และหลักความเชื่อของศาสนา
ที่สำคัญ ๆ ของโลกทั้งศาสนาเทวนิยม อาทิ คริสต์ศาสนา ศาสนาอิสลาม และศาสนาอเทวนิยม อาทิ
พุทธศาสนาและสามารถนำหลักธรรมในศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

มน 107 มนุษย์กับการพัฒนาตนเอง 2(2-0)

HM 107 Man and Self Development

ศึกษาเชิงระบบและพลวัตของธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อ
ตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม อันจะช่วยให้เข้าใจ และสามารถพัฒนาตนเองให้สามารถอยู่ร่วมกัน
อย่างสร้างสรรค์และสันติ

*จิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น 2(2-0)

PG 101 Introduction to Psychology

วิชาเริ่มต้นทางจิตวิทยา ซึ่งประมวลความรู้ในจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาและ
ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของบุคคล

*จิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น 2(2-0)

EP 101 Introduction to Psychology

ศึกษาเกี่ยวกับคำนิยาม ความเป็นมา วิธีการในการศึกษา และสาขาต่าง ๆ ของจิตวิทยา
แนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มต่างๆ การทำงานของระบบประสาท และต่อมไร้ท่อ ตลอดจนความรู้
เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎและทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของ
มนุษย์

ปญ 101 ปรัชญาเบื้องต้น 2(2-0)

PH 101 Introduction to Philosophy

ศึกษาความหมายของปรัชญา และวิชาปรัชญา ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาและศาสตร์ต่าง ๆ อีกทั้งขอบข่ายของปรัชญาอันประกอบด้วยปัญหา อภิปรัชญา ญาณวิทยา คณิตวิทยา ตรรกวิทยา ตลอดจนศึกษาวิธีการคิดและให้เหตุผลทางปรัชญาจากแนวคิดของลัทธิและนักปรัชญาต่าง ๆ

ปญ 111 พุทธศาสนา 2(2-0)

PH 111 Buddhism

ศึกษาโครงสร้างของพุทธศาสนาโดยละเอียดเพื่อให้เข้าใจ "แก่น" ของพระพุทธศาสนา อันจะนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นแนวทางไปสู่สันติสุขของบุคคลและสังคม

ศศ 101 สุนทรียศาสตร์เพื่อชีวิต 2(2-0)

FA 101 Aesthetics for Life

ศึกษาแนวคิดทางด้านสุนทรียศาสตร์ และคุณค่าของสุนทรียะที่มีต่อการดำรงชีวิตในสังคม ศึกษาสุนทรียศาสตร์ในเชิงบูรณาการทั้งที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ศิลปะจินตทัศน์ ศิลปะการแสดงดนตรี วรรณกรรม ฯลฯ สุนทรียะที่ผสมผสานสัมพันธ์กับบริบทสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม

ศศ 103 ศิลปะประเพณีนิยม 2(2-0)

FA 103 Traditional Arts

ศึกษาศิลปะประเพณีนิยมไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน ทั้งศิลปะจินตทัศน์ ศิลปะการแสดงดนตรี ฯลฯ พิจารณาทั้งในเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปะ ประเพณีนิยม ค่านิยมจากอดีตพัฒนามาสู่ศิลปะ ประเพณีนิยมร่วมสมัย และแนวโน้มในการพัฒนาไปสู่อนาคต

4. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

ชร 100 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ 2(2-0)

BU 100 General Business

ศึกษารูปแบบการดำเนินธุรกิจและการจัดการในองค์กรธุรกิจ รวมทั้งบทบาทและความสัมพันธ์ของธุรกิจที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ปศ 103 มนุษย์กับอารยธรรม 2(2-0)

HI 103 Man and Civilization

ศึกษาและเปรียบเทียบวิวัฒนาการ และลักษณะของอารยธรรมตะวันตกและตะวันออก ตั้งแต่ยุค โบราณถึงปัจจุบัน ตลอดจนการแพร่ขยายและการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนอารยธรรมใน ดินแดนต่าง ๆ อันมีผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของ โลกปัจจุบัน รวมทั้ง ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับอารยธรรมไทย

ภม 104 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2(2-0)

GE 104 Man and Environment

ศึกษาสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ อิทธิพล และความพยายามปรับตัวหรือคัดแปลง สภาวะแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ เน้นถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยต่อประชากรในประเทศ และ วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม

รัฐ 102 มนุษย์กับการเมือง 2(2-0)

PO 102 Man and Politics

ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การจัดระเบียบทางการเมือง การรวมกลุ่มทางการเมือง กระบวนการทางการเมือง สถาบันการเมือง พฤติกรรม และพลวัตทางการเมือง การเมือง การบริหารในระบบการเมืองและการเมืองโลก

ศฐ 101 เศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน 2(2-0)

EC 101 Contemporary Thai Economy

ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไทยที่สำคัญ โดยเน้น การวิเคราะห์ ข้อมูลเศรษฐกิจที่เป็นปัจจุบัน

สค 111 สังคมและวัฒนธรรมไทย 2(2-0)

SO 111 Thai Society and Culture

ศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของสังคมและวัฒนธรรมไทยในด้านครอบครัว และประชากร เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศิลปกรรม ศาสนา และค่านิยม การเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งสภาพปัญหาต่างๆ ของสังคมและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนวิธีการ แก้ไข

5. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

คณ 101 คณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน 2(2-0)

MA 101 Mathematic in Daily Life

คณิตศาสตร์กับการให้เหตุผล ความรู้สถิติในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ 0 สำหรับ ผู้บริโภค คณิตศาสตร์กับการแก้ปัญหา และคณิตศาสตร์กับศิลปะ

คพ 101 เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น 2(2-0)

CP 101 Introduction to Information Technology

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้งาน
วิวัฒนาการของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์ประกอบของระบบคอมพิวเตอร์ ระบบ
สารสนเทศและการจัดการ การสื่อสารข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม 2(2-0)

SC 101 Science, Technology and Environment

แนวคิด ทฤษฎี หลักการและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และความจริงต่าง ๆ ในธรรมชาติ
จักรวาล ระบบสุริยะและโลก สสารและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ความหลากหลายของ
สิ่งมีชีวิตความสัมพันธ์ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ ผลกระทบของวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม หลักการและวิธีการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม ตัวอย่าง
เทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(2-0)

SC 102 Science and Quality of Life

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ปัญหาคุณภาพชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน และแนวทางแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์

6. กลุ่มวิชาพลศึกษา

สข 100 วิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ 1(1-1)

HE 100 Healthy Lifestyle

ศึกษาหลักการและการดำเนินกิจกรรมการประเมินภาวะสุขภาพ การดูแลสุขภาพ
โภชนาการ การบริโภค การส่งเสริมบุคลิกภาพ การจัดการความเครียด การป้องกันอุบัติเหตุ
การปฐมพยาบาล

วทก 100 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ 1(1-1)

SPS 100 Exercise for Health

ศึกษาหลักการ วิธีการ และการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เพื่อเสริมสร้าง
สุขภาพ และรูปร่างให้เหมาะสมกับเพศ วัย และการดำรงชีวิต

วนก 103 นันทนาการกับการอยู่ค่ายพักแรม 1(1-1)

RCS 103 Recreation and Camping

ศึกษาความสำคัญของนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกัน การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขการฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การนำธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบเพื่อนำไปใช้ในการอยู่ค้อยพักผ่อน

พล 100 พลศึกษาเพื่อชีวิต 1(1-1)

PE 100 Physical Education for Life

ศึกษาแนวคิดการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายหลักของการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพตลอดจนการทดสอบสมรรถภาพทางกายเบื้องต้น

พล 182 ว่ายน้ำเบื้องต้น 1(1-1)

PE 182 Fundamental Swimming

ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาว่ายน้ำ การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นเกมกีฬาว่ายน้ำ กติกาและการตัดสินเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 183 เทนนิสเบื้องต้น 1(1-1)

PE 183 Fundamental Tennis

ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาเทนนิส การฝึกทักษะเบื้องต้นการเล่นกีฬาเทนนิส กติกาและการตัดสินเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 184 ยูโดเบื้องต้น 1(1-1)

PE 184 Fundamental Judo

ศึกษาแนวคิดหลักการของการฝึกกีฬา ยูโด การฝึกทักษะเบื้องต้นการเล่นกีฬา ยูโด กติกา และการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 185 ไอคิโดเบื้องต้น 1(1-1)

PE 185 Fundamental Aikido

ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬา ไอคิโด การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นกีฬา ไอคิโด กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

- พล 186 การเสริมสร้างร่างกายเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 186 Fundamental Body Fitness
 ศึกษาแนวคิด หลักการเสริมสร้างร่างกายเบื้องต้น การฝึกทักษะการเสริมสร้างร่างกายเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสุขภาพส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมในการออกกำลังกาย
- พล 187 กิจกรรมเข้าจังหวะเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 187 Fundamental Rhythmic Activity
 ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกิจกรรมเข้าจังหวะการฝึกทักษะกิจกรรมเข้าจังหวะเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรม
- พล 188 การต่อสู้ป้องกันตัวเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 188 Fundamental Self-Defense
 ศึกษาแนวคิด หลักการของการต่อสู้ป้องกันตัว การฝึกทักษะการต่อสู้ป้องกันตัวการเล่นต่อสู้ป้องกันตัวเพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรม
- พล 189 กอล์ฟเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 189 Fundamental Golf
 ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาการฝึกทักษะเบื้องต้นในการตีกอล์ฟการเล่นเป็นทีม กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี
- พล 191 บาสเกตบอลเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 191 Fundamental Basketball
 ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาบาสเกตบอล การฝึกทักษะเบื้องต้นการเล่นเป็นทีม กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี
- พล 192 ฟุตบอลเบื้องต้น 1(1-1)
 PE 192 Fundamental Football
 ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาฟุตบอล การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นเป็นทีมในกีฬาฟุตบอล กติกาและการตัดสินเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 193 เทเบิลเทนนิสเบื้องต้น 1(1-1)

PE 193 Fundamental Table Tennis

ศึกษาแนวคิดหลักการของการฝึกกีฬาเทเบิลเทนนิส การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นเกมกีฬาเทเบิลเทนนิส กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 194 แบดมินตันเบื้องต้น 1(1-1)

PE 194 Fundamental Badminton

ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาแบดมินตัน การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นเกมกีฬาแบดมินตัน กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 195 ลีลาศพื้นฐาน 1(1-1)

PE 195 Fundamental Ballroom Dance

ศึกษาแนวคิด หลักการของการเต้นลีลาศ การฝึกทักษะการเต้นลีลาศ กติกาการแข่งขันเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสุขภาพ และส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 196 การเต้นแอโรบิกพื้นฐาน 1(1-1)

PE 196 Fundamental Aerobic Dance

ศึกษาแนวคิด หลักการของการเต้นแอโรบิกพื้นฐาน การฝึกทักษะการเต้นแอโรบิกกติกาการแข่งขันเบื้องต้น เพื่อการออกกำลังกาย สร้างกล้ามเนื้อให้แข็งแรงและส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

พล 197 เกมเบ็ดเตล็ดเบื้องต้น 1(1-1)

PE 197 Fundamental Games

ศึกษาแนวคิดหลักการของการเล่นเกมเบ็ดเตล็ดการฝึกทักษะในการเล่นเบ็ดเตล็ด ตลอดจนกฎกติกาการเล่นเพื่อพัฒนาสุขภาพ และส่งเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการสร้างคุณธรรมจริยธรรม

พล 198 ฟุตซอลเบื้องต้น 1(1-1)

PE 198 Fundamental Futsal

ศึกษาแนวคิด หลักการของการฝึกกีฬาฟุตซอล การฝึกทักษะเบื้องต้น การเล่นเกมกีฬาฟุตซอล กติกาและการตัดสินเบื้องต้น เพื่อพัฒนาสุขภาพและส่งเสริมบุคลิกภาพ ตลอดจนการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นผู้กีฬาที่ดี

7. กลุ่มวิชาบูรณาการ

มศว 201 บูรณาการ 1 3(3-0)

SWU 201 Integration I

ศึกษาประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบในด้านต่าง ๆ สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกกับการกำหนดวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การดำรงตนเป็นผู้มีคุณธรรมเพื่อการพัฒนาตนเอง การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยและสังคม การสำรวจ วิเคราะห์ภูมิปัญญาของตนเอง ผู้อื่น และชุมชนรอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อรู้จักเข้าใจ และเห็นคุณค่าแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การวิเคราะห์ และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้วยแนวคิดเชิงบูรณาการและการระบุบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

มศว 202 บูรณาการ 2 3(3-0)

SWU 202 Integration II

ศึกษาการแสวงหาความรู้ความจริงด้วยแนวคิดกระแสหลักและกระแสทางเลือก การกำหนดบทบาท และปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับการแก้ปัญหาทางสังคม กลยุทธ์ทางการคิด และการมีวุฒิภาวะทางความคิดในการมองปัญหาทางสังคม คุณธรรม หลักการ วิธีการ เพื่อการสร้างวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์และการนำไปปรับใช้ ผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ การก่อกำเนิด เปลี่ยนแปลง และปรับตัวของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยแนวคิดเชิงนิเวศ

มศว 301 บูรณาการ 3 2(2-0)

SWU 301 Integration III

ศึกษาเรื่องการเปิดพื้นที่ให้กับความรู้ทางเลือกด้วยวิธีการศึกษา อัตชีวประวัติ (Autobiography) คุณลักษณะของการเป็นผู้รู้จักชี้นำตนเอง (Self - Directed) มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life - Long Learning) และมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง การจัดทำโครงการร่วมกันเพื่อสร้างมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสังคม

มศว 302 บูรณาการ 4 2(2-0)

SWU 302 Integration IV

ศึกษาการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิพากษ์วิจารณ์แนวคิดของผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ ตามประเด็นปัญหาที่ปรากฏในรายวิชาบูรณาการ 1, 2 และ 3 หรือตามความสนใจของผู้เรียน และปรากฏการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม การพัฒนาโครงการร่วมกันด้วยแนวคิดแบบบูรณาการเพื่อการสร้างสรรค์สังคมส่วนรวมให้น่าอยู่

คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาชีพครู

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชากระบวนการทัศน์ทางการศึกษา

ศษ 311 กระบวนการทัศน์ทางการศึกษา

3(3-0)

ED 311 Educational Paradigm

ศึกษากระบวนการทัศน์ทางการศึกษาซึ่งเชื่อมโยงกับฐานคิดและการมองโลกในแต่ละยุคสมัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ยุคยุคก่อนทันสมัย เป็นยุคที่การดำรงชีวิตมีความเชื่อมโยงกับบริบททางธรรมชาติ และสภาวะแวดล้อมทางสังคม กระบวนการสร้างสรรค์ สืบสาน และปรับเปลี่ยนความรู้ จึงเกิดจากความจำเป็นในการดำรงชีวิตที่ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ยุคทันสมัย ศึกษาการปรับเปลี่ยนฐานคิด ไปสู่การมองโลกแบบแยกส่วน และการแบ่งแยกความรู้ออกเป็นศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อความทันสมัย ผลกระทบที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการปรับทิศทางการศึกษายุคหลังทันสมัย ศึกษาการปรับฐานการคิดและทิศทางการจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเพื่อพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นสังคมที่มีความรู้เป็นฐาน (Knowledge Based Society) และคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) และพัฒนาการศึกษาให้เป็นพลังนำไปสู่สันติสุขของตนและของโลก

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ฐานคิดแบบองค์รวมและกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชีวิตกับธรรมชาติและสังคม

หน่วยที่ 2 การมองโลกแบบแยกส่วนและการสร้างความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ การสถาปนาระบบโรงเรียนและผลกระทบต่อสังคมไทย

หน่วยที่ 3 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์สู่การมองโลกแบบองค์รวม และสู่การศึกษาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมและโลกที่สันติสุข

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาการเรียนรู้

ศษ 321 ยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้

3(2-2)

ED 321 Integrated Strategies for Creating Learning Process

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาในการปฏิบัติ (Practical Wisdom) ซึ่งช่วยให้บุคคลรู้ว่าจะต้องทำอะไรในแต่ละสภาพการณ์หรือบริบท ทั้งนี้ความรู้หรือทฤษฎีที่มีอยู่จะต้องนำมาใช้บนฐานความเข้าใจที่คนมีต่อสถานการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น เฉพาะหน้า ดังนั้นทักษะหรือความเข้าใจต่อสถานการณ์ คือ หัวใจสำคัญของการสร้างความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง